

4. Закон України «Про подолання туберкульозу в Україні». Прийнятий від 14.07.2023. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3269-20#Text>.
5. Закон України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів». Редакція від 31.12.2023. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. Закон України «Про охорону дитинства». Редакція від 05.10.2023. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>.
7. Закон України «Про курорти». Редакція від 01.10.2023. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text>.
8. Інституційна трансформація державного управління охороною здоров'я: Україна та іноземний досвід: Колективна монографія [Сазонець І.Л., Саричев В.І. та ін.]: За наук. ред. д.е.н., проф. Сазонця І.Л. Рівне : Волин. береги, 2019. 396 с.
9. Муляр Г. Зарубіжний досвід функціонування системи охорони здоров'я в контексті забезпечення реалізації права на охорону здоров'я. URL.: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1-2_2020-43-52.pdf.
10. Система охорони здоров'я Фінляндії. Медицина світу. URL.: <http://msvitu.com/archive/2014/october/article-11.php>.

УДК 005.934:351.446.1:004

ДЕКАЛЬЧУК С. В., ПАВЧУК М. Б., студенти

Науковий керівник – **ГРИНЧУК Ю.С.,** д-р. екон. наук, професор

Білоцерківський національний аграрний університет

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА КІБЕРНЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Світ стоїть перед рядом викликів у галузі забезпечення інфобезпеки, котра в умовах інтеграції та глобалізації виступає ключовим чинником забезпечення здатності країни долати різні кризові явища зовнішньої агресії. Своєчасне виконання заходів з управління інформаційною безпекою з боку держави допоможе подолати загрози соціально-економічного та політичного характеру.

Ключові слова: інформаційний простір, кібероборона, конфіденційність, цілісність, безпека, національні інтереси.

Країни із розвинутим інформаційним середовищем використовують власне домінуюче становище в інформаційному просторі задля досягнення військово-політичних та економічних цілей. Традиційні методи ведення війни є вкрай витратними, у той час як інформаційні засоби впливу є чудовою альтернативою.

У липні 2016 року на черговій сесії НАТО у Варшаві кіберпростір було віднесено до переліку майданчиків ведення військових дій. Окрім цього на сесії прийняли «Зобов'язання щодо забезпечення кібероборони» [1], які передбачають фінансування профільних програм, розвиток співпраці між національними структурами, активізацію обміну даними про численні кіберзагрози, підвищення кваліфікованості робітників національних структур у галузі кібербезпеки,

визначення та відпрацювання питань кібероборони в процесі проведення заходів бойової підготовки.

Інформаційну безпеку можна розглядати як стан захищеності даних, за якого забезпечується їх доступність, конфіденційність, цілісність, а також як комплекс визначених заходів, що пов'язані з досягненням такого стану. На сьогодні існує три основні підходи, що визначають сутність поняття «інфобезпека»: стан системи, здатний забезпечити цільові параметри безпеки; стан захищеності інфосередовища та національних інтересів від майбутніх загроз; складова національної безпеки [2].

Також, під інформаційною безпекою варто розуміти стан захищеності від протиправної інформації, котра являє собою перешкоду сталому розвитку держави.

Забезпечення інфобезпеки ґрунтується на наступних принципах: принцип системності, міцності, багаторівневості, неперервності, розсудливості [2].

Впродовж останніх років Україна зробила вкрай важливі кроки що регулюють інфобезпеку на нормативно-правовому рівні. Відтак, 28 грудня 2021 р. була затверджена Стратегія інформаційної безпеки, головною метою якої стало посилення [3]: спроможностей у питанні забезпечення інфобезпеки держави та її інфопростору; підтримки інформаційними заходами та засобами соціально-політичної стабільності, оборони, захисту суверенітету, територіальної цілісності України, демократичного конституційного ладу, а також забезпечення громадянських прав і свобод.

Ключовими кроками до забезпечення ефективності у галузі державного управління інфобезпекою є: розробка показників оцінки ефективності систем захисту інформаційної безпеки держави; моніторинг та ідентифікація появи дестабілізуючих факторів; організація проведення прикладних наукових досліджень в галузі забезпечення інфобезпеки держави; розробка відповідного нормативно-правового базису; протистояння реальній загрозі інформаційної війни.

Національна безпека України, її соціальне благополуччя та економічне процвітання все більше і більше залежать від конфіденційності, цілісності, доступності інформаційних ресурсів, котрі забезпечуються інформаційно-комунікаційними технологіями, або в більш широкому значенні – кіберпростором.

В умовах війни, коли країна перетворилась на об'єкт агресії і, як наслідок, підпадає під низку інформаційних загроз, їх ліквідація вимагає вжиття конкретних організаційно-правових заходів. Стратегічна ціль забезпечення інформаційною (національною) безпекою обумовлюється національними інтересами України у внутрішньополітичній сфері, до яких відноситься збереження конституційного устрою, підтримка національної єдності правового простору та злагоди.

Головними напрямками вдосконалення системи забезпечення інфобезпеки виступають наступні: стратегічне (оперативне) стримування та ліквідація військових конфліктів, що виникають в результаті застосування інформаційних і телекомунікаційних технологій; удосконалення забезпечення інформаційної безпеки збройних сил, військових підрозділів, враховуючи сили та засоби інформаційної протидії; виявлення, прогнозування та оцінка інфозагроз.

Сьогодні інформаційна зброя є досить вагомим засобом ведення війни, тому що її технічна непомітність, інноваційність і потужність є надзвичайно небезпечними. Ось чому інформаційна безпека нашої країни має ґрунтуватися перш за все на скоординованих діях держустанов і відповідних структур громадянського суспільства. Під час повномасштабної війни значною мірою посилюється значення інформаційної культури як визначального фактору, який протидіє інформаційній пропаганді та забезпечує суверенітет держави.

Забезпечення кібербезпеки вимагає узгодженого, практичного, комплексного підходу до захисту та несанкціонованого доступу до важливих даних, у тісній співпраці з державою, з приватними компаніями і громадянським суспільством.

Список літератури

1. Заява за результатами саміту у Варшаві. *North Atlantic Treaty Organization*: веб-сайт. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_133169.htm?selectedLocale=uk (дата звернення: 15.04.2024).
2. Бурячок В. Л., Киричок Р. В., Складанний П. М. Основи інформаційної та кібернетичної безпеки: навч. посібник: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. 320 с.
3. Про рішення ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року "Про Стратегію інформаційної безпеки": Указ Президента України від 28 груд. 2021 р. № 685/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069> (дата звернення: 16.04.2024).

УДК: 351.84:314.151.3-054.73

ДОМАНСЬКА А.М., КУДРИЦЬКА В.М., магістрантки 1-го року навчання спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник – **АРБУЗОВА Т. В.,** канд. екон. наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ: ВИКЛИКИ ТА ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Розглянуто зміст та ефекти соціально-економічної інтеграції внутрішньо переміщених осіб. Обґрунтовано необхідність проведення комплексної державної політики підтримки цієї категорії громадян з метою їх адаптації та включення у всі сфери місцевого життя.

Ключові слова: внутрішньо переміщені особи, державна політика, соціально-економічна інтеграція, підтримка, приймаюча громада.

Україна стикається з надзвичайно актуальним питанням соціально-економічної інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Починаючи з 2014 року, коли розпочався збройний конфлікт на Сході країни, мільйони людей були змушені залишити свої домівки та шукати притулку в інших регіонах. З початком повномасштабного вторгнення росії на територію України ситуація стала ще більш гострою. За даними Міністерства соціальної політики України на серпень 2023 р.